

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»**

**Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і
менеджменту**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансова діяльність суб'єктів господарювання

для студентів

спеціальності **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

Освітньої програми **Фінанси і кредит**

Освітньо-кваліфікаційного рівня **молодший спеціаліст**

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 3144/21

(підпис) _____ (прізвище, ініціали)
« 05 » 01 20 21 р.

Київ – 2021

Розробник: Пурденко Олена Анатоліївна, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат економічних наук, доцент.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від «23» грудня 2020р. № 5

Голова циклової комісії О.Томаш Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Робочу програму перевірено
«05» січня 2021 р.

Заступник директор з навчально-методичної роботи Зоя Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директор з навчальної роботи Яніна Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90	
Курс	2 / 3	
Семестр	4	5
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	1,5	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	45	45
Аудиторні	21	21
Модульний контроль	3	3
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	42*	
Форма семестрового контролю		екзамен

* з урахуванням годин підготовки до проходження контрольних заходів

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» є формування у студентів базових компетентностей з організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних форм організації бізнесу.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є формування уявлення про існуючі теоретичні фінансові концепції та практичні методи й інструменти обробки фінансової інформації, з метою їх використання для прийняття рішень щодо забезпечення фінансових потреб компанії, та визначення оптимальних пропорцій в структурі активів і пасивів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі предметні компетентності:

- готовність використовувати понятійно-категоріальний апарат з фінансової діяльності суб'єктів господарювання;
- готовність вивчати та здатність аналізувати нормативну та законодавчу базу, що регулює питання фінансової діяльності;
- готовність використовувати основні базові знання з організації фінансової діяльності та фінансування підприємств;
- вміння здійснювати фінансовий аналіз та контроль в системі управління підприємством;
- вміння оцінювати та аналізувати фінансову діяльність підприємств;
- вміння перевіряти та оформляти документи, а саме: баланс підприємства, звіт про власний капітал, звіт про рух грошових коштів, зведений фінансовий план підприємств різних організаційно-правових форм;
- вміння здійснювати розрахунки між підприємствами та організувати взаємовідносини підприємства з бюджетами;
- вміння використовувати професійно-профільовані знання та навички при здійсненні фінансової інвестиційної діяльності підприємств, дивідендної політики та бюджетування на підприємстві;
- вміння здійснювати фінансовий аналіз та контроль в системі управління підприємством;
- готовність оцінювати стан, проблеми та перспективи розвитку фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студент:

- володіє та застосовує методи систематизації, аналізу та перевірки достовірності фінансової інформації;
- знає особливості фінансових витрат на підприємстві;
- знає та застосовує економічні закони та законодавчо-нормативну базу фінансової діяльності у процесі розв'язування економічних проблем;
- аналізує взаємовідносини підприємств з фінансовою системою;

–здійснює фінансовий аналіз та контроль в системі управління підприємством;

–оцінює та аналізує фінансову діяльність підприємств;

–перевіряє та оформляє документи, а саме: баланс підприємства, звіт про власний капітал, звіт про рух грошових коштів, зведений фінансовий план підприємств різних організаційно-правових форм;

–здійснює розрахунки між підприємствами та організувати взаємовідносини підприємства з бюджетами;

–використовує професійно-профільовані знання та навички при здійсненні фінансової інвестиційної діяльності підприємств, дивідендної політики та бюджетування на підприємстві;

–використовує основні базові знання з організації фінансової діяльності та фінансування підприємств;

–оцінює стан, проблеми та перспективи розвитку фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						Самостійна
		Аудиторна						
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
1	2	3	4	5	6	7	8	
Змістовий модуль 1. Основи організація фінансової діяльності суб'єктів господарювання								
Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва	4	2					5	
Тема 2. Особливості фінансування підприємств різних форм організації бізнесу	5	2	2					
Тема 3. Формування власного капіталу підприємств	5	2	2					
Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства	5	2	2					
Модульна контрольна робота	2							
Разом за змістовим модулем 1	21	8	6	0	0	0	5	
Змістовий модуль 2. Управління фінансовими активами та залучення капіталу								
Тема 5. Дивідендна політика підприємств	5	2	2				4	
Тема 6. Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу	5	2	2					
Тема 7. Фінансові аспекти реорганізації підприємств	5	2	2					
Тема 8. Фінансове інвестування підприємств	5	2	2					
Модульна контрольна робота	2							
Разом за змістовим модулем 2	22	8	8	0	0	0	4	
Змістовий модуль 3. Ринкова вартість та бізнесова оптимізація								
Тема 9. Оцінка вартості підприємства	5	2	2				3	
Тема 10. Фінансовий контролінг	5	2	2					
Тема 11. Бюджетування на підприємстві	5	2	2					
Модульна контрольна робота	2							
Разом за змістовим модулем 3	17	6	6	0	0	0	3	
Підготовка до проходження контрольних заходів	30							
Разом	90*	22	20	0	0	0	12	

* з урахуванням модульних контрольних робіт (6 год.)

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи організація фінансової діяльності суб'єктів господарювання

Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва

Поняття та основні принципи організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Фінансова діяльність як засіб реалізації стратегічних цілей суб'єкта господарювання на ринку. Цілі фінансової діяльності та завдання, які вирішуються у процесі управління фінансами підприємства. Роль фінансової діяльності в забезпеченні конкурентоздатності суб'єкта господарювання. Створення конкурентної переваги за витратами виробництва.

Критерії прийняття фінансових рішень. Види фінансової діяльності. Форми фінансування підприємства: внутрішні та зовнішні джерела. Організація фінансової діяльності підприємств. Роль і завдання фінансової служби підприємства. Фактори, що впливають на структуру фінансової служби підприємства. Функціональна, дивізіональна та матрична структура фінансової служби підприємства. Вимоги до працівників фінансової служби.

Ключові слова: фінансова діяльність суб'єктів господарювання, управління фінансами підприємства, фінансові рішення, фінансова служба підприємства.

Література: [1; 4, 5, 10].

Тема 2. Особливості фінансування підприємств різних форм організації бізнесу

Особливості фінансування в залежності від організаційно-правової форми суб'єкта господарювання. Класифікатор ЄДРПОУ. Фінансова діяльність приватних підприємств. Особливості фінансової діяльності відкритих та закритих акціонерних товариств. Публічні акціонерні товариства. Особливості фінансової діяльності товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю. Особливості фінансової діяльності повних та командитних товариств.

Державні, комунальні та казенні підприємства. Особливості їх фінансування. Відмінності у фінансовій діяльності малого бізнесу. Фінансування малого підприємництва.

Фінансова підтримка малого бізнесу державою. Галузеві особливості фінансування. Коди економічної діяльності та їх значення в організації фінансування суб'єктів господарювання.

Ключові слова: інституційна одиниця, корпорація, квазікорпорація, некомерційна господарська діяльність, ТОВ, акціонерне товариство, контрольний пакет корпоративних прав, кооператив.

Література: [2; 5; 8; 10].

Тема 3. Формування власного капіталу підприємств

Мобілізація фінансових ресурсів у власний капітал підприємств різних правових форм організації бізнесу. Структура власного капіталу підприємства за даними балансу. Функції власного капіталу. Цілі і методи зміни структури та

величини власного капіталу. Сутність і склад резервного капіталу підприємства. Додатковий капітал. Неоплачений та вилучений капітал. Нерозподілений прибуток.

Приховані резерви як джерело фінансування діяльності підприємства. Призначення і джерела формування статутного фонду підприємства за видами власності.

Визначення розміру статутного фонду. Методи оцінювання внесків засновників підприємства у статутний фонд. Співвідношення оплаченої та неоплаченої часток статутного фонду: кількісне визначення, законодавче регулювання. Шляхи збільшення статутного фонду ТОВ, ПП за рахунок зовнішнього фінансування та внесків у товарній формі. Методи збільшення статутного фонду шляхом перерозподілу загального капіталу підприємства без його зростання.

Ключові слова: власний капітал підприємства, статутний (номінальний) капітал, ринковий курс, резервний капітал, додатковий капітал.

Література: [1; 2; 7; 9].

Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства

Внутрішні джерела фінансування підприємства: чистий прибуток, амортизаційні відрахування. Планування виручки від реалізації продукції на основі аналітичного підходу та з використанням методу крапки беззбитковості. Визначення прибутку як оподаткованого валового доходу.

Сутність і зміст амортизаційної політики підприємства. Формування амортизаційного фонду підприємства різними методами нарахування амортизації. Сутність самофінансування як внутрішнього фінансування.

Напрями самофінансування: з метою підтримки рівня виробництва та з метою забезпечення економічного росту. Приховані резерви та їх використання для самофінансування. Відкрите самофінансування. Потік самофінансування (грошовий потік підприємства) та його елементи. Вхідні та вихідні грошові потоки підприємства. Розрахунок грошового потоку підприємства від операційної діяльності прямим і непрямим методами. Звіт про рух грошових коштів.

Ключові слова: самоокупність, самофінансування витрат, приховані резерви, тезаурація прибутку.

Література: [1; 3; 6; 8].

Змістовий модуль 2. Управління фінансовими активами та залучення капіталу

Тема 5. Дивідендна політика підприємств

Економічна сутність дивідендів та основні теоретичні концепції щодо дивідендної політики підприємства. Зміст дивідендної політики підприємства та її інструменти. Фактори, що визначають дивідендну політику: стадія життєвого циклу підприємства, наявність джерел капіталу, законодавчі обмеження, параметри ринку цінних паперів, інтереси власників. Типи дивідендної політики. Методи нарахування дивідендів. Форми виплати дивідендів. Порядок виплати дивідендів. Вплив дивідендної політики на фінансовий стан підприємства.

Ключові слова: дивіденди, дивідендна політика, форми виплати дивідендів, фактори дивідендної політики.

Література: [2; 4; 5; 10].

Тема 6. Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу

Позичковий капітал підприємства, його складові частини та порядок формування. Визначення потреби в позичкових коштах. Характеристика фінансування підприємств за рахунок власного та позичкового капіталу. Діяльність підприємства щодо отримання банківської позики. Визначення кредитоспроможності підприємства та оцінка кредитного забезпечення.

Показники оцінки кредитоспроможності підприємства. Порівняльна характеристика різних видів кредитного забезпечення. Порядок залучення резидентами кредитів в іноземній валюті від іноземних кредиторів. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів.

Спеціальні форми кредитування. Комерційний кредит. Вексель як інструмент короткострокового кредитування. Операції з векселями.

Ключові слова: кредитор, позичковий капітал, кредитоспроможність, застава, іпотека, поручительство, гарантія, облігації підприємств, погашення облігацій, комерційні кредити, факторинг.

Література: [2; 4; 5; 9].

Тема 7. Фінансові аспекти реорганізації підприємств

Реорганізація як специфічний напрямок фінансової діяльності підприємств. Форми реорганізації. Реорганізація як інструмент фінансової санації підприємств, що знаходяться в кризі. Загальні передумови реорганізації суб'єктів господарювання.

Зміст та порядок складання реорганізаційної угоди. Нормативно-правове регулювання реорганізації суб'єктів господарювання. Реорганізація, спрямована на укрупнення підприємств: поділ, виділення.

Перетворення як особлива форма реорганізації. Роль перетворення в оптимізації фінансування підприємства. Порядок складання реорганізаційних балансів. Передавальний та роздільний баланси. Проблематика оцінки майна підприємств у разі реорганізації.

Ключові слова: реорганізація, реорганізаційна угода, форми реорганізації, реорганізаційний баланс.

Література: [3; 4; 7; 10].

Тема 8. Фінансове інвестування підприємств

Види фінансових вкладень підприємств. Фінансові інвестиції в асоційовані та дочірні підприємства. Вкладення в корпоративні права інших підприємств. Вкладення в боргові фінансові інструменти. Короткострокові фінансові вкладення. Довгострокові фінансові вкладення.

Методи оцінки фінансових інвестицій. Метод ефективної ставки відсотка за справедливою вартістю, метод участі в капіталі. Амортизація фінансових інвестицій. Контрольний пакет корпоративних прав. Фінансові вкладення

резидентів за межі України. Види та форми інвестицій. Необхідність та зміст законодавчого регулювання та контролю вивозу капіталу за кордон. Ліцензування фінансово - інвестиційної діяльності резидентів за межами України.

Ключові слова: реорганізація, угода про умови проведення реорганізації, укрупнення підприємств, злиття, приєднання, аквізиція, поділ, роздільний баланс, перетворення.

Література: [1; 4; 5; 10].

Змістовий модуль 3. Ринкова вартість та бізнесова оптимізація

Тема 9. Оцінка вартості підприємства

Інвентаризація майна як необхідний етап організації роботи з оцінювання вартості майна підприємства. Основні методи оцінки: дохідності, ринковий (метод аналогів), майновий (метод акумулювання активів або витратний). Методологія дохідного підходу до оцінки підприємства. Дисконтування грошових потоків.

Капіталізація доходів. Сутність ринкового підходу визначення вартості підприємства; застосування мультиплікаторів, розрахованих для підприємства аналога, для розрахунку вартості оцінюваного підприємства; оцінка вартості підприємства, виходячи з ціни продажу аналогічних об'єктів. Складності застосування ринкового методу оцінки діючих підприємств в умовах України. Порядок оцінки вартості підприємства із застосуванням майнового методу. Оцінювання вартості корпоративних прав. Оцінювання об'єктів нерухомості. Оцінювання вартості нематеріальних активів підприємства. Оцінювання вартості рухомого майна.

Ключові слова: вартість майна, інвентаризація майна, оцінка вартості майна, методи оцінки вартості майна.

Література: [1; 5; 8].

Тема 10. Фінансовий контролінг

Контролінг як система, орієнтована на перспективний розвиток підприємства. Сутність та необхідність фінансового контролінгу. Основні завдання та функції фінансового контролінгу. Контролінг в системі фінансових служб на підприємстві. Організація фінансового контролінгу. Взаємозв'язок контролінгу та управлінського обліку.

Контроль, внутрішній аудит та консалтинг та їх роль в управлінні фінансами підприємства. Необхідність та основні завдання внутрішнього аудиту на підприємстві. Внутрішній контроль як невід'ємна складова та передумова планування. Аналіз відхилень фактичних показників від планових.

Ключові слова: контролінг, аналіз беззбитковості виробництва, оптимізація розміру партії продукції, abc-аналіз та хуз-аналіз, стратегічний баланс, спресе-аналіз, swot-аналіз, модель ras-коефіцієнт, портфельний аналіз, бенчмаркінг, прогноз.

Література: [1; 3; 7; 9].

Тема 11. Бюджетування на підприємстві

Бюджетування як функція фінансового контролінгу. Принципи бюджетування. Способи бюджетування. Система бюджетів на підприємстві. Правила фінансування підприємств. Планування прибутків і збитків.

Бюджетування як форма оперативного планування. Зміст бюджетування, види бюджетів. Методи бюджетування потоків грошових коштів підприємства: традиційне бюджетування, нуль- базис бюджетування. Планування показників балансу, звіту про фінансові результати та руху грошових потоків. Фінансовий план як складова частина бізнес-плану. Фінансові прогнози результатів виконання бізнес-плану.

Ключові слова: бюджет, бюджетування, методологія нуль-базис-бюджетування, прогнозування ліквідності, планування фінансових результатів.

Література: [2; 6; 9; 10].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною шкалою

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	4	4	3	3
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20	1	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5
Разом			47	-	58	-	46
		Максимальна кількість балів: 151					
		Розрахунок коефіцієнта: 2,52					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Виконання самостійної роботи включає підготовку розгорнутого повідомлення за темою. Перелік тем:

1. Основні критерії для прийняття рішення щодо вибору форми організації бізнесу.
2. Основні види господарських об'єднань та їх фінансова діяльність.
3. Власний капітал, його функції і складові.
4. Основні цілі та методи збільшення зареєстрованого (статутного) капіталу підприємства.
5. Завдання і способи зменшення зареєстрованого (статутного) капіталу підприємства.
6. Сутність і класифікація грошових потоків підприємства.
7. Залучений капітал і кредитоспроможність підприємства.
8. Зміст та основні завдання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
9. Операційна діяльність підприємства. Зміст, завдання та типові приклади руху грошових коштів.
10. Фінансова діяльність підприємства. Зміст, завдання та типові приклади руху грошових коштів.

11. Інвестиційна діяльність підприємства. Зміст, завдання та типові приклади руху грошових коштів.
12. Внутрішні джерела фінансування підприємства та їх класифікація.
13. Самофінансування та його місце у фінансовому забезпеченні підприємства.
14. Грошовий потік підприємства, його характеристики, фактори формування і методи розрахунку.
15. Внутрішні і зовнішні джерела формування позичкового капіталу.
16. Зовнішні джерела фінансування підприємства його ознаки та складові.
17. Фінансові кредити у фінансовому забезпеченні аграрних підприємств.
18. Сутність товарного кредиту і умови його надання.
19. Дивідендна політика. Її зміст, значення та основні завдання.
20. Теорії дивідендної політики.
21. Сутність і класифікація фінансових інвестицій підприємства.
22. Фінансові інвестиції. Види, відображення у фінансовій звітності та основні цілі їх здійснення.
23. Завдання і методи стратегічного фінансового контролінгу.
24. Завдання і методи оперативного фінансового контролінгу.
25. Основні мотиви, що спонукають суб'єктів господарювання до реорганізації шляхом укрупнення.
26. Сутність та основні завдання реорганізації підприємств спрямованих на розукрупнення.
27. Методичні підходи до оцінки вартості підприємства.
28. Необхідність, завдання і принципи експертної оцінки вартості підприємства.
29. Компетенції фінансових служб у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
30. Принципи і способи бюджетування.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи, зокрема, модульний контроль. Проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення певного змістового модулю.

Під час вивчення дисципліни використовуються такі форми модульного контролю:

- письмова розгорнута відповідь на поставлене питання.
- вирішення тестових і ситуаційних завдань.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Під час вивчення дисципліни застосовується така форма семестрового контролю як екзамен. Для контролю знань студентів розроблено і затверджено у встановленому порядку екзаменаційні білети, які включають відповіді на тестові завдання, групування податків у відповідні групи, встановлення відповідностей між поняттями і визначеннями, виконання ситуаційних завдань.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Суб'єкти господарювання та їх класифікація.
2. Капітал підприємства та його економічна сутність.
3. Особливості організації фінансової діяльності підприємств.
4. Характеристика фінансовій діяльності суб'єктів господарювання: основні завдання, сутність та цілі.
5. Критерії прийняття фінансових рішень.
6. Теоретичні джерела фінансової діяльності, їх характеристика.
7. Класична теорія фінансування.
8. Теорема іррелевантності.
9. Модель оцінки доходності капітальних активів (CAPM).
10. Теорія оптимізації портфеля інвестицій.
11. Критерії прийняття рішення про вибір правової форми організації бізнесу.
12. Особливості фінансової діяльності приватних підприємств.
13. Особливості фінансової діяльності товариств з обмеженою відповідальністю.
14. Особливості фінансової діяльності акціонерних товариств.
15. Особливості фінансової діяльності кооперативів.
16. Характеристика власного капіталу, його функцій та складових.
17. Характеристика статутному капіталу.
18. Характеристика резервного та додаткового капіталу.
19. Складання Звіту про власний капітал підприємства.
20. Особливості джерел фінансування підприємств.
21. Характеристика внутрішніх джерел фінансування з використанням касового підходу.
22. Характеристика внутрішніх джерел фінансування за використанням методу нарахування.
23. Особливості управління грошовими потоками.
24. Складання Звіту про рух грошових коштів.
25. Характеристика дивідендної політики: зміст, завдання, фактори формування.
26. Основні теорії в галузі дивідендної політики.
27. Порядок і методи нарахування дивідендів.
28. Характеристика основних форм виплати дивідендів.
29. Характеристика інструментів дивідендної політики.
30. Оподаткування дивідендів.
31. Характеристика позичкового капіталу: види, ознаки, джерела формування.
32. Характеристика фінансових кредитів: сутність, види.
33. Характеристика облігацій підприємств: види і особливості.
34. Характеристика комерційних кредитів.
35. Особливості факторингу.
36. Сутність, причини, форми та передумови реорганізації.
37. Характеристика процесу укрупнення підприємства.

38. Характеристика інвестиційної діяльності підприємств: види та організація.

39. Фінансування інвестиційних проектів.

40. Запобігання інвестиційних ризиків.

41. Сутність, необхідність та завдання фінансового контролінгу.

42. Визначте особливості стратегічного фінансового контролінгу.

43. Особливості оперативного фінансового контролінгу.

44. Основні методи контролінгу.

45. Особливості форфейтингу.

46. Методи фінансового прогнозування.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	75-81	Добре
D	69-74	Задовільно
E	60-68	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7. Навчально-методична карта дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»

Разом: 90 год., лекції – 22 год., семінарські – 20 год., самостійна робота – 12 год., модульний контроль – 6 год., підготовка до проходження контрольних заходів – 30 год.

Модулі	Назва модуля	Кількість балів за модуль	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Види поточного контролю
Змістовий модуль I	Основи організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання	47 балів	Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва		Модульна контрольна робота 1 (25 балів)
			Тема 2. Особливості фінансування підприємств різних форм організації бізнесу	Тема 2. Особливості фінансування підприємств різних форм організації бізнесу	
			Тема 3. Формування власного капіталу підприємств	Тема 3. Формування власного капіталу підприємств	
			Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства	Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства	
Змістовий модуль II	Управління фінансовими активами та залучення капіталу	58 балів	Тема 5. Дивідендна політика підприємств	Тема 5. Дивідендна політика підприємств	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)
			Тема 6. Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу	Тема 6. Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу	
			Тема 7. Фінансові аспекти реорганізації підприємств	Тема 7. Фінансові аспекти реорганізації підприємств	
			Тема 8. Фінансове інвестування підприємств	Тема 8. Фінансове інвестування підприємств	
Змістовий модуль III	Ринкова вартість та бізнесова оптимізація	46 бали	Тема 9. Оцінка вартості підприємства	Тема 9. Оцінка вартості підприємства	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)
			Тема 10. Фінансовий контролінг	Тема 10. Фінансовий контролінг	
			Тема 11. Бюджетування на підприємстві	Тема 11. Бюджетування на підприємстві	

8. Рекомендована література

Базова література

1. Васильчук І.П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва / І.П.Васильчук, Т.П. Якимчук, Н.Є. Крупська. / Навчально-методичний посібник. – Львів: “Магнолія-2006”, 2013. – 336 с.
2. Квасницька Р. С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : навчальний посібник / Р. С. Квасницька. - Львів : Магнолія 2006, 2018. - 631 с.
3. Квасницька Р.С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва / Р.С. Квасницька. Навч. посібник. – 2013. – 631 с.
4. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Г. І. Філіна. - 2-ге вид. перероб. і допов. - Київ : Центр учбової літератури, 2009. - 313 с.

Додаткова література

6. Арачій В.І. Фінансова діяльність підприємства: навч. посіб. / В.І. Арачій, В.Д. Чумак, О.Ю.Смолянська – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 240 с.
7. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємства / О.М. Бандурка, М.Я.Коробов, П.І.Орлов. – К.: Либідь, 2002. – 312 с.
8. Воловець Я.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / Я.В. Воловець. – К.:Алерта, 2005 – 199 с.
9. Кравчук О.М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва. Навч. посіб./ О.М. Кравчук, В.П. Лещук. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 504 с.
10. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / О.О. Терещенко, Я.І.Невмержицький, А.П.Куліш. – К.: КНЕУ, 2006. – 312 с.
11. Юрій С.І. Фінанси : підручник / за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. – 2ге вид. переробл. і допов. – К. : Знання, 2012. – 687 с.

9. Додаткові ресурси

1. Законодавчі документи. – [Електронний ресурс]. – Офіційний WEB-портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. Міністерство фінансів України. – [Електронний ресурс]. – Офіційний WEB-портал. – Режим доступу : <https://www.minfin.gov.ua/>
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – [Електронний ресурс]. – Офіційний WEB-портал. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
4. Державна фіскальна служба України. – [Електронний ресурс]. – Офіційний WEB-портал. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/>
5. Державне казначейство України. – [Електронний ресурс]. – Офіційний WEB-портал. – Режим доступу : <http://treasury.gov.ua/>
6. Фінанси України : Науково-теоретичний та інформаційно-

практичний журнал Державної навчально-наукової установи “Академія фінансового управління”. – [Електронний ресурс]. – Офіційний WEB-портал. – Режим доступу : <http://finukr.org.ua/>

7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – [Електронний ресурс]. – Офіційний WEB-портал. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>